

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή.)

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο/Η μαθητής/-τρια θα πρέπει να απαντήσει ότι ο συγγραφέας αναφέρεται- κατά κύριο λόγο- στη ζωή του/των ηλικιωμένου/-ων και να συμπεριλάβει στην απάντησή του/της **μερικά** από τα παρακάτω στοιχεία. Εκείνα δηλ. τα οποία θεωρεί ως πλέον σημαντικά, όπως είναι:

- Η αδιαφορία του κοινωνικού συνόλου για τα άτομα της τρίτης ηλικίας.
- Οι δυσκολίες που τα ηλικιωμένα άτομα αντιμετωπίζουν στην καθημερινότητά τους.
- Η δύναμη της εικόνας και του ημερήσιου τύπου που μπορούν να εντοπίσουν και να αναδείξουν ένα υπαρκτό πρόβλημα.
- Η ευθύνη που αναλογεί στο αναγνωστικό κοινό να ενδιαφέρεται για θέματα που δημιουργούν εύλογα ερωτήματα και στα οποία πρέπει να δίνει απαντήσεις και να προτείνει κατάλληλες λύσεις.
- Η σχέση του ανθρώπου με τα ζώα.
- Η μοναξιά του ατόμου (αυτή που επιβάλλεται π.χ. σε κάποιους/-ες ηλικιωμένους/-ες ή αυτή που επιδιώκει π.χ. για να σκεφτείς, να δημιουργήσεις, να ηρεμήσεις).
- Ο φόβος για τα γηρατειά και την αδυναμία κ.ά.

Σημείωση: Η αναφορά σε 4 από τα παραπάνω στοιχεία αρκεί, για να αξιολογηθεί ως επαρκής η απάντηση.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Ο/η μαθητής/-τρια εντοπίζει στο κείμενο (στην 4^η παράγραφο) τις επαναλαμβανόμενες λέξεις **Κανείς** (3 συνολικά φορές) και **ΜΟΝΑΞΙΑ** (μοναξιά 3 φορές και άλλη μία ως μοναξία). Η επανάληψη της

πρώτης λέξης (κανείς) συνέχει το νόημα της 2^{ης} περιόδου λόγου με την 1^η περίοδο λόγου, στην οποία γίνεται αναφορά στο γεγονός ότι οι ηλικιωμένοι είναι αόρατοι (Η λέξη «αόρατοι», μεταφορικά, σημαίνει ότι κανείς δεν ενδιαφέρεται γι' αυτούς). Στο τέλος της 2^{ης} περιόδου λόγου γίνεται αναφορά στη λέξη «ΜΟΝΑΞΙΑ» (με κεφαλαία γράμματα), η οποία επαναλαμβάνεται τρεις φορές στην 3^η περίοδο λόγου («μονάξια/μοναξιά»), με τρόπο που εν γένει ενισχύεται η συνοχή του λόγου (καθώς και η αλληλουχία των νοημάτων).

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Ο/Η μαθητής/-τρια εντοπίζει: τα ερωτηματικά στην 6^η παράγραφο και το ασύνδετο σχήμα στην 4^η.

Τα ερωτηματικά στοχεύουν (ενδεικτικά):

- Στον προβληματισμό: δεν αναμένεται οπωσδήποτε μία απάντηση, αλλά τίθεται το ερώτημα προς σκέψη/προβληματισμό του δέκτη. Ο γράφων δεν εκφράζει απορία. Γνωρίζει εκ των προτέρων ότι κανείς δεν ενδιαφέρθηκε.
- Στην έκφραση έντονης αποδοκμασίας.
- Στη διέγερση συναισθημάτων.
- Στη συνοχή των μερών της παραγράφου
- Στην παραστατική απόδοση του μηνύματος.

Με το ασύνδετο σχήμα ο λόγος γίνεται γοργός και απλός, αποκτά ζωηρότητα, κίνηση, παλμό, το περιεχόμενο δίνεται συνοπτικά, ενώ συμβάλλει στη συγκινησιακή φόρτιση του δέκτη.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Με βάση τα στοιχεία του ποιήματος και τη δημιουργία ατμόσφαιρας, η οποία κατευθύνει τον/την αναγνώστη/-τρια σε μία ενδιαφέρουσα συνομιλία τόσο με το ποίημα όσο και με τον εαυτό του/της, θα εκφραστούν από τον/τη μαθητή/-τρια συναισθήματα, θα διατυπωθούν απόψεις σε ένα καλά οργανωμένο, νοηματικά/γλωσσικά κλπ., κείμενο (π.χ. με τη σύνδεση επικοινωνιακού πλαισίου-συγκειμένου-περικειμένου-ύφους λόγου).